

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

HSGM HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANLIĞI
19.09.2024 17:15:36 - E-43252159-610-254517232

254517232

HSGM HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANLIĞI

9000

CERTIFICATE

7/14552

Sayı : 43252159

Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05/08/2024 tarihli ve 43452547-120.07-1469314 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Çiçek OTLU tarafından verilen “Bakanlık tarafından kuduz hastalığı ile mücadele için yapılan çalışmalara ilişkin” 7/14552 esas numaralı sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Kemal MEMİŞOĞLU
Sağlık Bakanı

Ek : Önerge cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Çiçek OTLU tarafından verilen “Bakanlık tarafından kuduz hastalığı ile mücadele için yapılan çalışmalara ilişkin” 7/14552 esas numaralı soru önergisinde yer alan sorulara ilişkin cevabıdır.

Türkiye'nin kuduz hastalığı yönünden endemik bir bölgede bulunmaktadır. Sağlık Bakanlığı Kuduz Profilaksi Rehberinde, kuduzla yakalanma ihtimali olan hayvan türlerinin, köpek, kedi, sığır, koyun, keçi, at, eşek gibi evcil hayvanlar ile birlikte kurt, tilki, çakal, domuz, ayı, sansar, kokarca, gelincik gibi yabani hayvanlar olduğu belirtilmektedir. Son 20 yıl değerlendirildiğinde Türkiye'deki kuduz vakalarının yüzde 90 oranında evcil hayvanlardan bulaştığı bilinmektedir. Vakaların yüzde 36 oranında sığırlardan bulaştığı halde kamuoyunda sadece sokakta yaşayan köpeklerden bulaşan kuduz vakaları gündemdedir.

Bilim insanları, kuduzun bir sistem sorunu olduğunu, 'tek sağlık' (çevre, canlılar ve insan) olarak ele alınması gerektiğini, çevre ve hayvan sağlığı için alınacak sistematik önlemlerle insandan uzak tutulabildiğini, yabani ve evcil hayvanların aşılınması, sokak hayvanlarının sahiplendirilmesini içeren ilgili düzenlemelerin yapılmasıyla baş edilebileceğini ifade etmektedir. Tüm evcil hayvanların ve sokak hayvanlarının her yıl kuduz aşılarının tekrarlanması gerekmektedir. Vakalarda kuduz aşısı zamanında yapıldığında yüzde yüz etkili olmakta ve can kayıpları yaşanmamaktadır. Türk Tabipleri Birliği (TTB) köpek ve kedi başta olmak üzere evcil hayvanlar ile çiftlik hayvanlarının da kayıt altına alınması ve kuduz aşılarının her yıl yapılması konusunda uyarılarda bulunmaktadır.

14 Ağustos 2023 tarihinde 1.500.000 doz kuduz aşısı alımı ihalesi ilana çıkmıştır. Dönemin Sağlık Bakam 1 Eylül 2023 tarihinde yaptığı açıklamada kuduz aşısıyla ilgili herhangi bir sorunun olmadığını, yeterince kuduz aşısının bulunduğunu, teknoloji transferiyle yerleştirilecek 3 aşidan birisinin de kuduz aşısı olduğunu açıklamıştır. Buna karşın son zamanlarda kuduz merkezlerinin sayısının azlığına ve aşı tedarikindeki sıkıntıya dikkat çekilmektedir. Sağlık Bakanlığı'nın açıklamasına göre, Türkiye'de yılda yaklaşık 250 bin kuduz şüpheli temas bildirimi yapılmakta ve bunların çoğunluğu da hastalıktan korumak için aşı programına alınmaktadır. 2021 yılında 250 bin 375 kuduz riskli temas görülürken, bunlardan 3'ünde kuduz hastalığı gerçekleşmiştir. Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Demeği Türkiye'de her yıl ortalama 1-2 vaka görüldüğünü, kuduz riskinin arttığının söylenemeyeceğini, sokakta yaşayan her hayvana da kuduz riski gözüyle bakmamak gerektiğini belirtmiştir.

Bu bağlamda;

SORULAR:

1) Kuduz şüpheli teması olan vakalara müdahale ile ilgili sağlık personeline güncellenmiş bilgilerin eğitimleri verilmekte midir?

2) Türkiye genelinde yeterince aşı-immunglobülin gibi tıbbi malzeme bulunmakta mıdır?

3) 2023-2024 yıllarında, sokakta yaşayan köpek saldırısı ve kuduz şüphesi ile sağlık kuruluşlarına başvuran kişi sayısı kaçtır? Bakanlığınız verilerine göre vakalarda artış bulunmakta mıdır?

4) 2023-2024 yıllarında kaç doz kuduz aşısı yapılmıştır?

5) Bakanlığınız verilerine göre 2023-2024 yıllarında kaç kişi kuduz nedeniyle hayatını kaybetmiştir?

6) Kuduz aşılarının bazı sağlık kuruluşlarında bulunmadığı ve vakaların çevre illere gönderildikleri iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır?

7) Türkiye'de kuduz aşı merkezleri yeterli sayıda mıdır?

8) Kuduz vakalarında acil, etkin müdahalede bulunulması için ne gibi çalışmalarınız vardır?

9) Halk sağlığın korunması amacıyla sahipli ve sokakta yaşayan hayvanların düzenli kuduz aşılarının yapılması için ilgili kurum ve kuruluşlar ile iş birliğiniz var mıdır?

CEVAPLAR:

Ülkemizde insan kuduz vakalarının önlenmesi amacıyla kuduz riskli temas öncesi ve temas sonrası profilaksi uygulamaları ve bildirimine yönelik uygulamalar Kuduz Profilaksi Rehberi ve 2019/04 sayılı Kuduzla Mücadele ve Profilaksi Uygulamaları Genelgesi doğrultusunda yapılmaktadır. Ayrıca kuduz hastalığı ile ilgili halkın farkındalığını arttırmaya yönelik eğitim materyalleri hazırlanmış olup bu faaliyetler İl Sağlık Müdürlükleri tarafından yürütülmektedir. Ayrıca Bakanlığımız Uzaktan Sağlık Eğitim Sistemi (USES) üzerinden de eğitimler verilmektedir. Her yıl düzenli olarak sağlık personeline yönelik yerinde eğitim düzenlenmektedir.

Türkiye genelinde yeterli miktarda aşı ve immünglobülin bulunmaktadır. Sistem üzerinden aşı stokları 7/24 anlık olarak birim, hastane, ilçe ve il depoları düzeyinde takip edilebilmektedir. Stok ve tüketim detaylarına yönelik bilgiler raporlanabilmektedir.

Rutin olarak aşılarımız üçer aylık periyodlar halinde illerimize sevk edilmektedir. Hedef nüfusu belli olmayan (tüketimi sadece öngörülebilir, rutin uygulanmayan) kuduz aşıları için gerektiğinde ara sevkiyatlar da yapılmaktadır. Tüm il ve ilçelerimizde ve hatta İl Sağlık Müdürlüğü tarafından uygun görülen, yetkilendirilen aile sağlığı merkezlerimizde kuduz aşısı bulunmaktadır. Aşı stoklarımız öngörülemez bu tüketim artışı dahil karşılayacak düzeydedir. 81 ilimizde kuduz aşı uygulama merkezleri bulunmaktadır. Kuduz aşı uygulama merkezlerinin sayısı ve lokalizasyonu ilin büyüklüğü, coğrafi durumu, nüfus yoğunluğu gibi durumlar dikkate alınarak belirlenmektedir.

Bakanlığımızca zoonotik hastalıkların önlenmesi ve bu hastalıklarla mücadele konularında bahsi geçen kurumlarla iş birliği içinde çalışılmaktadır. Bu kapsamda bahsi geçen konulara ve hastalılara ilişkin Türkiye Zoonotik Hastalıklar Eylem planı hazırlanmış ve faaliyete geçmiştir.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.